

Helle 90 år

Helle, du er min dejlige, alsidige og meget personlige storesøster! Fornøjelige samtaler, nu mest i telefonen. De kan starte med helbredet og problemerne – og der er ofte mange af dem – men vi slutter gerne med forløsende grin. Når det kommer til stykket har vi det jo godt, og vi er nogle heldige kartofler.

Du har skrevet dine erindringer og jeg har læst utallige af dine breve, bl. a. dem fra befrielsesmånederne i 1945 hvor du var ung pige i huset hos skovrider Kindts. Det var ingen spøg, men der var ungfolk i familien, og når lejligheden bød sig morede I jer herligt. Hør blot om dengang husets ældste søn Gustav var hjemme på besøg og forældrene borte en eftermiddag:

”... og Musene dansede paa Klaveret. Han hev en ny Flaske Saft op og tømte Kagedaaserne og smurte et tykt Lag Smør paa Brødet, saa lod vi Telefon og Dør ringe om Kap og satte os ned i den bageste Del af Haven, hvor der var Sol og Læ.”

Men mor og far syntes du skulle væk fra de løsgående missiler på Akademiet og lære ordentlig husførelse, så i 1949 fik de sendt dig til Schweiz som au pair-pige. Det var bestemt ikke for din fornøjelses skyld. Du var optaget af at tegne og af kunstnermiljøet. I toget derned kom du til at sidde overfor Ole Søndergaard og hans voksne datter. De skulle til Paris og male. Da du fortalte dem, at du skulle i huset i Schweiz, sagde han: ”Hvem har dog været så ond imod Dem? Tag med os til Paris. Vi skal ha’ det rigtig sjovt.” Den sad!

Både hos skovriderens og i Schweiz tog du - ind imellem strabadserne - keglere ved at tegne portrætter af folkene omkring dig. De ville skam gerne have sådan nogle billeder af sig selv. Og

for dig var var det oaser i husarbejdet og børnepasningen. – Og sådan har det været livet igennem for dig. Jeg er imponeret over hvad du overkom og hvor flot du tog det! Den gang og sidenhen.

Dit liv har i lange stræk været temmelig ensomt og ind imellem tumultarisk. Du har i lange perioder savnet kærligt nærvær. Men du har altid kunnet sætte sig med din tegne- eller akvarelblok. Og hjemme har du tumlet med dine plader og lærreder. Det har livet igennem været en drivkraft i dig at udtrykke dig i billeder og udstille dem. Nu sidst i Thy (Heltborg). Her har du sommer efter sommer fordybet dig i Vilhelms bakke og bunkerne på stranden. Mor skrev allerede i 1933: *"Helle tegner fra hun kommer hjem fra Børnehaven, og det er slet ikke så tosset"*. (13/3). Og nogle måneder senere: *"Jeg gad vide, om Helle ikke har lidt Tegnentalent, hendes Fabrikationer i den Retning kunne godt tyde paa det. Det er mærkeligt at tænke paa, hvad der slumrer i saadanne smaa Mennesker."* (30/10). Faster Addas grønlandske Judithe så det: *"maaske en gang stor Malermester Helle."* (20/12 1940). Men mor og far var alligevel lidt betænkelige: *"Tegning er det eneste hun har lyst til rigtig, saa vi ved ikke rigtig, hvad vi skal gøre med hende."* (30/3 1944).

Nå, men det var det med ensomheden. Hvor er det er godt, at du omsider fik din Ib. Trist at han ikke kan være her i aften. Vi sender ham en kærlig tanke.

I 2006 udgav Du bogen: *"Billedet er mit sprog"* med billeder fra et langt liv. Men du har bestemt også andre sprog f.eks. en skriveåre. I børneskolen blev dine stile læst op for klassen, og som 17-årig fik du udgivet en familieroman: *"Maa vi være her"*. Siden har du skrevet utallige indlæg bl.a. i "Koloristerne" som du blev medlem af 1956. Og nu sidst har du udgivet dine erindringer i to

bind. – Der har altid været gang i den dame! Dine dagbøger har begge udtryksformer: ord og tegninger.

Og så er du en rigtig oplevelsesfrig. Du rejser meget og gerne til fjerne steder, fra Grønlands is til Etiopiens bush.

Bjergklatrerguiden på Sardinien var rystet, da han hørte, at du var over 80. Han ville slet ikke have taget dig med hvis han havde vidst det, sagde han. – Nå, men du var nu også lidt træt, da I kom ned. Jeg tænker, at du som kunstner har haft brug for inspiration til at stimulere din store billeddannende og sprogligt dramatiske oplevelsesparathed.

Du kender utroligt mange mennesker, og du husker dem og kommer til deres mærkedage - og begravelser. Men først og fremmest er du mor til 3, bedstemor til 9 og oldemor til 1 (snart 2). De elsker dig og tager sig af dig - ligesom du tager dig af dem. Dit forhold til børn er noget særligt. Det mærkede vores to piger også, da vi boede nær hinanden i København. Du var *Helle*, kort og godt, ikke noget med ”faster” og den slags. Jeg læser også i dine erindringer, at vielsesringe er dig en vederstyggelighed. Armbåndsur går du heller ikke med. Du er slet og ret dig selv. Og så er du ikke bare en morsomt underholdende samtalepartner, du er også en klog iagttager – ikke bare af kunst, men også af mennesker. Og dermed er jeg tilbage ved udgangspunktet med de lange telefonsamtaler og den påvirkning, jeg gennem hele mit liv har modtaget af dig. Du var min medmor som barn, og jeg var næsten som dit første barn. Mor skrev i 1942:

”--- og som hun dog er optaget af den dreng. Hun har tegnet det mest henrivende Rødkridtbillede af ham, det ligner ham glimrende, selv vores lille Hak er med, og det ser bedaarende ud i Rødkridt.” – Det var det billede, der fik Judithe til at forudsige din

fremtid som ”stor Malermester.” Jeg er vokset op med dine billeder og din fortrolige kærlighed. Tak for det!

1943